

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
 КАФЕДРА ФІЛОЛОГІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ

	<p align="center">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»</p> <p>Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність: Н4 «Лісове господарство» Освітня програма «Лісове господарство»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	3 кредити /90 годин
Семестр	1 курс, 1 семестр
Форма контролю	Іспит
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	<p>Римар Наталія Юрївна Посада: доцент кафедри філології, педагогіки та методики викладання Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат філологічних наук Orcid ID 0000-0003-2471-7703</p> <p>Робоче місце: навчальний корпус №6 ,бульвар Олександрійський, 96, кафедра філології, педагогіки та методики викладання. E-mail: nat_rimar@ukr.net</p>
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 90 академічних годин (3 кредити ESC), у т. ч. аудиторних -28 годин (практичні заняття -28), самостійна робота студентів – 62 години

Передумови для вивчення дисципліни	Нормативна навчальна дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» базується на знаннях загальноосвітніх дисциплін середньої школи, зокрема, шкільного курсу «Українська мова», «Українська література» та «Історія України», «Правознавство», що містить цінний матеріал для розуміння загальних напрямків у розвитку мови, коментує процес її виникнення й формування.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти; набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку мовних здібностей здобувачів агробіотехнологічного факультету за спеціальністю Н4 «Лісове господарство» та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомоги вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння фахової лексики і термінології, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання — формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i> , сервісів <i>ZOOM</i> , <i>Google Meet</i> , мобільних додатків.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у догалузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності. ЗК 4. Здатність спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ФК 9. Здатність розробляти проєктну документації, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи. ФК 10. Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців.
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти	ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. ПРН3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію. ПРН4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства. ПРН13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

<p>Структура курсу</p>	<p>Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування</p> <p>Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Державна мова – мова професійного спілкування (6 год.).</p> <p>Тема 1.2. Основи культури української мови (6 год.).</p> <p>Тема 1.3. Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні (6 год.).</p> <p>Змістовий модуль 2. Усна професійна комунікація.</p> <p>Тема 2.1. Спілкування як інструмент професійної діяльності. (6 год.).</p> <p>Тема 2.2. Риторика і мистецтво презентації. (6 год.).</p> <p>Тема 2.3. Культура усного фахового спілкування. (6 год.).</p> <p>Тема 2.4. Форми колективного обговорення професійних проблем. (6 год.).</p> <p>Змістовий модуль 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.</p> <p>Тема 3.1. Документ – основний вид ділового мовлення (8 год.).</p> <p>Тема 3.2. Документація з кадрово-контрактних питань (8 год.).</p> <p>Тема 3.3. Довідково-інформаційні документи. Етикет службового листування. (10 год.).</p> <p>Змістовий модуль 4. Наукова комунікація як складова фахової діяльності. Екологічна термінологія у професійному мовленні</p> <p>Тема 4.1. Українська термінологія у професійному спілкуванні (8 год.).</p> <p>Тема 4.2. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. (8 год.).</p> <p>Тема 4.3. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів (6 год.).</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Організація навчання у вищій школі забезпечується засобами поєднання аудиторної і позааудиторної форм організації освітнього процесу.</p> <p>Діяльність викладача орієнтована на студентоцентризований підхід в освітньому процесі, що дозволяє досягнути багатоманітності поглядів на проблеми.</p> <p>На практичних заняттях широко використовуємо пояснювально-ілюстративний метод (для пояснення нового матеріалу); метод проблемного викладення (викладач ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання); частково-пошуковий, або евристичний метод, суть якого в організації активного пошуку розв'язання висунутих викладачем (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом викладача, або на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює викладач або самі студенти на основі роботи із періодичною літературою та з навчальними посібниками. Такий метод як евристична бесіда – перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання. Дослідницький метод – після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу, студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Метод моделювання полягає у відтворенні комунікативної ситуації у професійному спілкуванні, роботі з документами тощо.</p> <p>Під час практичних занять використовуються різні види робіт: виступи з презентаціями, творчі роботи (написання есе), тестові завдання, робота в групах (виконання наукових досліджень), робота з підручником та словником, перегляд відео, прослуховування промов; дистанційне навчання у системі Moodle та Zoom; для активного навчання використовуються проблемно-орієнтоване навчання (Problem-Based Learning), вирішення комунікативних завдань, кейсове навчання, панельні дискусії, інсценізації, створення постерів.</p>

<p>Політика курсу</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання :засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Білоцерківському національному аграрному університеті https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;"><u>Основна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. Підручник. За програмою МОНУ. 4-те видання. К : Алерта, 2025. 696 с. 2. Шевчук С.В., Кабиш О.О. Українська мова (за професійним спрямуванням): Робочий зошит-практикум. Київ: Алерта, 2021. 96с. 3. Українська мова за професійним спрямуванням : Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Упорядники: Тетарчук І.В., Дяків Т.Є. К. : «Центр учбової літератури», 2021. 186 с. 4. Корж А.В. Українська мова професійного спрямування: навчальний посібник. К.: Видавництво КНТ. 2017. 296с. 5. Робочий зошит-практикум для виконання аудиторної та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Модуль 1: для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня / Укл.: І. М. Тимчук, С. Г. Погоріла. Біла Церква: БНАУ, 2024. 65 с. http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/11707 6. Робочий зошит-практикум для виконання аудиторної та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Модуль 2: для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня / Укл.: І. М. Тимчук, С. Г. Погоріла. Біла Церква: БНАУ, 2024. 76 с. http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/11915 7. Методичні вказівки для виконання контрольних та самостійних робіт з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня / С.Г.Погоріла, І.М.Тимчук, Н.Ю.Римар. БНАУ. Біла Церква, 2025. 95 с. <p style="text-align: center;"><u>Допоміжна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням: Навч.посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 624 с. 2. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник для студентів вищої освіти - уклад. О.В. Бабакова, З.О. Митяй, О.Г. Хомчак Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. 151с. 3. Український правопис (новий). К. : Видавничий дім «Кондор», 2019. 284 с. 4. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник / Н. М. Савчук. Умань : ВПЦ «Візаві», 2019. 160 с. 5. Українська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник / В. Ю. Підгурська, І. В. Голубовська. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с. 6. Методичні вказівки «Наукова комунікація у професійному спілкуванні» для виконання аудиторної та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» / С.Г.Погоріла,

<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/7863>

Інформаційні ресурси

1. Уроки державної мови. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mova.kreschatic.kiev.ua>
2. Нова Мова. Проект розвитку української мови. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.novamova.com.ua>
3. Лінгвістичний портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mova.info/>
5. Уваги до сучасної української літературної мови від Олени Курило. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kurylo.wikidot.com/>
7. Як ми говоримо. Поради від Бориса Антоненка-Давидовича. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yak-myhovorymo.wikidot.com/>
9. Неправильно-правильно. Довідник з українського слововживання М. Волощак. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nepravylnopravylno.wikidot.com/>
10. Культура мови на щодень. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kultura-movy.wikidot.com/about>
11. Культура слова: мовностилістичні поради від Олександра Пономарева. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ponomariy-kulturaslova.wikidot.com/>
12. Український лінгвістичний портал. Словники України on-line: словозміна, синонімія, фразеологія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
13. Словник української мови. Академічний тлумачний словник. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/>
14. Автоматичним оформлення джерел: <https://vak.in.ua/>
15. Платформа "Горох" (словники, довідники) https://goroh.pp.ua/Орфографічний_словник
16. Словник для психологів <https://psychology.space/slovyk/>

Альтернативні курси

1. <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/ukrainska-za-27-urokiv/>
Українська за 27 уроків
  2. <https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/business-correspondence/>
Ділова комунікація українською
  3. Курс: "Лайфхаки з української мови". Платформа: Edera (EdEra) <https://study.ed-era.com/uk/dashboard/course/#!5123>
  4. Національна платформа з вивчення української мови Міністерства культури та інформаційної політики України
1. <https://speakukraine.net/>